

ocenili v žalobě předmět sporu na 300 Kč; bylo tedy o žalobě jednati podle pravidel bagatelního řízení. Na sporu nemění ničehož okolnost, že žalobci při zahájení sporu ocenili předmět sporu na 350 Kč, poněvadž podle §u 453 prvý odstavec c. ř. s. přechází řízení bagatelní v pravidelné řízení před okresními soudy toliko tehdy, když se změnou žaloby, to jest rozšířením žalobního žádání překročí hranice, udané v §u 448 c. ř. s., avšak pouhé zvýšení ocenění předmětu sporu není změnou žaloby. Nezáleží ani na tom, že se zvýšení ocenění předmětu sporu stalo za souhlasu žalovaných, poněvadž není ponecháno dohodě stran, jaké řízení v tom kterém sporu má býti zavedeno. Že ocenění předmětu sporu soudem odvolacím na 350 Kč nemůže míti významu pro otázku, jaké řízení mělo býti zavedeno o žalobě v první stolici, rozumí se samo sebou, nehledě k tomu, že pro ocenění předmětu sporu soudem druhé stolice nebylo vůbec zákonných předpokladů, když rozsudek první stolice byl odvolacím soudem změněn (§ 502 třetí odstavec c. ř. s.). Jde tedy o věc nepatrnou po rozumu §u 448 c. ř. s.; podle §u 502 druhý odstavec c. ř. s. není ve věcech nepatrných proti rozsudku odvolacího soudu dalšího opravného prostředku. Dovolání jest tudíž nepřipustným a bylo je podle §§ů 471 čís. 2, 474 druhý odstavec a 513 c. ř. s. odmítnouti.

Čís. 6837.

Rozhodnutí, zda má býti vydán dílčí rozsudek čili nic, není opatřením, dotýkajícím se pouze vedení sporu, a lze si do něho stěžovati.

Doznání skutkových okolností o vzniku a povaze zažalované pohledávky není »uznáním nároku« ve smyslu §u 391, prvý odstavec, c. ř. s.

(Rozh. ze dne 24. února 1927, R II 27/27.)

Do usnesení p r v é h o s o u d u, jímž byl zamítnut návrh žalobce, by byl vydán dílčí rozsudek na základě uznání, stěžoval si žalobce. R e k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, vydal dílčí rozsudek. D ů v o d y: Předem dlužno uvést, že podle judikatury a literatury jest přípustnou stížností do zamítnutí návrhu na vydání dílčího rozsudku, poněvadž civilní soudní řád v tom směru opačného ustanovení neobsahuje. Stížnost jest ospravedlněna. Žalovaný uznal při ústním líčení dne 5. března 1926 obsah žaloby a namítal, že zažalovaná pohledávka zanikla započtením jeho vzájemné pohledávky proti žalobkyni ve stejné výši z jeho sprostředkovatelské činnosti. Výslovně není protokolováno, že žalovaný žalobní nárok uznal. Tím však, že doznal obsah žaloby, uznal, že dluží žalobkyni zažalovaný peníz 3.000 Kč se 6% úroky od 1. října 1924. Tím uznal žalovaný žalobní nárok. Žalobkyně nenavrhlá tenkrát vydání dílčího rozsudku pro uznání. Přes to mohl první soudce při líčení dne 5. března 1926 vzhledem k ustanovení §u 391 odstavec prvý a třetí c. ř. s. vzhledem k žalobnímu nároku přikročiti ku konci jednání a k vynesení částečného rozsudku a v líčení o vzájemné pohledávce žalovaného bez přerušení pokračovati, poněvadž vzájemná pohledávka, žalovaným uplatňovaná, nebyla v právní souvislosti se zažalovanou pohledávkou. Při ústním

líčení dne 30. září 1926 tvrdil žalovaný, že si nevypůjčil zažalované peníze od žalobkyně, nýbrž od jejího manžela. Toto tvrzení učinil žalovaný, když bezprostředně před tím žalobkyně tvrdila, že žalovaného nezplnomocnila ke koupi a ani svého manžela nezmocnila k tomu, by zjednal žalovaného za prostředkovatele. Při ústním líčení dne 21. října 1926 navrhla žalobkyně vydání dílčího rozsudku na zaplacení zažalované pohledávky na základě uznání žalovaného při ústním líčení dne 5. března 1926. První soudce zamítl tento návrh z důvodu, že strany mohou až do konce jednání svá tvrzení změnit a uznání odvolati. Podle §u 179 c. ř. s. mohou strany až do konce ústního jednání přednésti nová ku předmětu tomu se vztahující skutková tvrzení a průvodní prostředky. Z toho plyne, že strany mohou odvolati skutková tvrzení jimi dříve uznaná. Strany nemohou však odvolati jimi dříve uznaná práva neb právní poměry. Žalovaný uznal při ústním líčení dne 5. března 1926 žalobní nárok, tedy právo žalobkyně z hotové zápůjčky proti němu na zaplacení zažalovaného peníze příslušící. Toto uznání nemůže žalovaný již odvolati; neboť uznání dluhu má povahu dispozice o právním poměru tak jako smír a jest samostatným zavazujícím důvodem. V tom smyslu rozhodl též nejvyšší soud rozhodnutím sb. čís. 2962. Zamítnutí návrhu žalobkyně na vydání dílčího rozsudku prvním soudcem nebylo tedy na místě.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs napadá předem právní názor rekursního soudu, že usnesení, zamítající návrh na vydání dílčího rozsudku, lze napadnouti rekuresem, a doličuje nepřipustnost rekursu tím, že prý rozhodnutí o návrhu na vydání dílčího rozsudku jest ve své podstatě opatřením, týkajícím se vedení sporu a že podle §u 192, druhý odstavec c. ř. s. jest proti němu opravný prostředek vyloučen. Než tomu není tak, poněvadž právní účinky odepření vydání dílčího rozsudku zasahují hluboce do žalobcova práva, by na základě dílčího rozsudku dobyt urychleně proti odpůrci žalobní pohledávku, když podle ustanovení §u 392 c. ř. s. jest dílčí rozsudek samostatným a podle §u 1 čís. 1 ex. ř. tvoří exekuční titul. Nelze proto souhlasiti s míněním, že rozhodnutí, zda má býti vydán dílčí rozsudek či nikoliv, jest opatřením, dotýkajícím se pouze vedení sporu, o nichž jest řeč v §§ 187 až 191 c. ř. s., jež však svou povahou nemají takového právního dosahu, jako dílčí rozsudek a proto připustnost opravného prostředku proti zamítnutí návrhu na vydání dílčího rozsudku nelze posuzovati podle ustanovení §u 192 druhý odstavec c. ř. s., nýbrž podle předpisu §u 514 první odstavec c. ř. s. Uznal-li tedy rekursní soud rekurs za přípustný, posoudil tuto právní otázku, dosud i v literatuře spornou (srov. Neumannův komentář k c. ř. s. 1915 II díl, str. 1221 a Horovo řízení před soudy první stolice 1923, strana 393 i. f.) zcela správně.

Ve věci samé jest však dovolací rekurs opodstatněn. Rekursní soud spatřuje mylně v prohlášení žalovaného, jímž ve sporu doznal skutkové okolnosti v žalobě tvrzené o vzniku a povaze žalobní pohledávky, uznání

dluhu jako samostatný právní důvod jeho závazku. Tomu by tak bylo, kdyby šlo o výslovné uznání pohledávky žalobkyně žalovaným za platný dluh, kteréžto uznání bylo by soudu procesnímu podle §u 208 čis. 1 c. ř. s. zjistiti zápisem v jednacím protokole, což však se nestalo, jak napadené usnesení samo přiznává, a žalobkyně také nevytýkala, že zápis protokolu v tomto směru jest neúplným nebo vadným. Prohlášení žalovaného, že doznává obsah žaloby, nelze jinak rozuměti, než jako procesnímu doznání skutkových okolností v žalobě tvrzených a právní účinky takového projevu jest posuzovati podle ustanovení §u 266 c. ř. s. Ani pozdější odvolání doznaných skutečností není přípustno, avšak soud má pečlivě oceniti jeho význam a účinnost (§ 266 druhý odstavec c. ř. s.). Nemělo-li však prohlášení žalovaného právní povahu uznání žalobní pohledávky, nebylo by zákonného předpokladu pro vydání dílčího rozsudku, t. j. výslovného uznání nároku (§ 391, první odstavec c. ř. s.) a právem byl návrh žalobkyně na vydání dílčího rozsudku prvním soudem zamítnut.

Čís. 6838.

Zrušil-li rekursní soud usnesení prvního soudu v otázce přípustnosti pořadu práva a, nevyhradiv pravomoci, vrátil mu věc, by rozhodl ve věci samé, jest dovolací rekurs přípustným.

O námitkách proti výpovědi jest i za platnosti zákona o ochraně nájemníků provéstí sporné řízení podle §u 571 a násl. c. ř. s. a rozhodnutí rozsudkem podle §u 572 c. ř. s., i když žalovaný namítl, že mu přísluší ochrana nájemců.

(Rozh. ze dne 24. února 1927, R II 45/27.)

Proti výpovědi z bytu namítl žalovaný, že se na byt vztahuje ochrana nájemců. Soud první stolice námitce vyhověl a odmítl žalobu pro nepřípustnost pořadu práva. Rekursní soud zrušil usnesení prvního soudu a nařídil mu, by věc znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Žalobkyně, strana vypovídající, dala žalovanému, svému nájemci, soudní výpověď z bytu (§§ 561 a 562 c. ř. s.), tvrdíc, že byt nepodléhá ochraně nájemníků. Žalovaný podal proti výpovědi včas námitky a namítl mezi jiným také nepřípustnost pořadu práva z toho důvodu, že zákon o ochraně nájemníků se na vypovězený byt vztahuje. První soud odmítl usnesením výpověď pro nepřípustnost pořadu práva a, jak jest z odůvodnění vidno, vyhověl námitce z toho důvodu, že vypovězený byt podléhá ochraně nájemníků. Rekursní soud na rekurs žalobkyně zrušil usnesení prvního soudu a vrátil věc k novému projednání a rozhodnutí rozsudkem. Z jeho důvodů jest zjevno, že nepokládá námitku nepřípustnosti pořadu práva za oprávněnou, protože žalobkyně tvrdí, že byt jest podle §u 31 (1) čis. 1 zák. o ochraně nájemníků ze